

په سیو

له چاهه

هەنارەزىن

پەساجىل خۇلالى

تاييەتلىك سەرۋەتكانى ئىرى

مى سەۋەلەى ، بىرۇجۆگەى
لاجۇگەى سارداوى ژيان !
مى هات وچۇى ، نۇورى خوا
لەناو دوكەلاوى شەودا !
مى ئاسكى گۆرانىيەكى ، تەپۇ زامار
لەوبەر باخەكانى (راست و سەبا) !

مى بولىتىكى

قەرسىل وشىن

لە نىيۇ عونابى حىجاز و
لەناو رەزى بەياتى شىن ،
لە ناو مىزۇوو گېرى شىرىن !

كى ودکو من

خەلتانە بە تەرایى مى

بى

لە

پەسيو

لەپاسارى

پهنا پاساران هه لپوانى
 چۈلەكەيەك
 دەنگى عىشقى تىابى
 هەتاوى گەرمایى مابى
 زەرده پەرى
 نازى ھەبى
 لە مى دايىه و
 لە مى دايىه !
 كى وەكى من
 خەلتانە بە تەرایى مى
 با بى لە دارتىلى كۆچە
 سوزەكانى شار هه لپوانى
 لە نارنجى رۆشنایىه كان
 لە مەستايىھتى ئىوارە و
 لە شۆخايىھتى سېيدە
 با هەلپوانى
 من دەلىم ياران دۆستانى ، ئەوين ومى
 چاوى روانىنى ئەوينى تىابى
 چاوى خورەمى ئاڭر و رۇوتبوونەوهى تىابى
 ھەر لە مى دايىه و
 ھەر لە مى !
 ھۆ ماسىيە مى لە زۇنگاوى
 نەيارانت گۇئى بۇ شىپەى
 مەلەكردنت ھەلّدەخەن
 لە ئاڭرى ھۆ ماسىيە مى
 نەيارانت چاوا لە بىلە و
 مەوجى سوتانت پې دەكەن !
 دەنگە چەلەگىيەك لە خوين
 حەوسمەلە سوتانى نەبى
 بەددەم تەللى شقارتەوه
 بەلام ئەي يارجودايى تو
 گەرمىكى قەرسىلە ھەر
 بە توزقالە ئاڭرانە خوا
 تىيەكەوه
 مەللى
 واي خودايى

چ دهستووریکی
نادهستووره ئەم فەسلانە
نانا ئەی يار
تاقانە ئىن
ئەمیرەترين ئەمیرەت عەرشى شىعر
بېرت نەچى
دەستوور چۆن بى
چىل وئاگىر چۆن بن
ھەر باخە بوزۇورگەكانى خاكىشە
لەودىيۇ پەروكان و
سووتانە وە
لە ئاگرا
شلپەيان دى !
تۆ تەواشا
ئەي خانى
كەوه پۇشى زمان ھەنار
چ رەمۈزىنە وتناغى بى پەنجەرەو
دەمى بى ماج !
چ رەمۈزىنە ئىيوارەت بى قىريو و
ئاسمانىيەك خالى لە نەمە ولى ھەسارە
وابى چ تائىھ تاقانە ئىن
كۈزەسالى كاڭەكى ئىن
دۇور لە تەرزى
فييە سەۋەتكانى عىشق
وابى لە عىشق
وابى لە عىشق !
دەبى ئەوجارە خانم
لەتەك ماسى
چامەيەكدا بچەممەلە
بچەممەلە و
دىيەكانى
يەئىس وفەنا تەر كەممەوە
قاپى موزدە
لە خەرمەنلى
پايىزىتكى پىر كەممەوە
وەك سەرئىوارەت بەراتى جاران

زهينم پرکەممەوە لە موحىبەت و
زهينم پرکەممەوە لە رەنگ
واي لە رەنگ و
واي لە عشق
باخەلى ئەم ئىوارىيە
چەن پەرە لە سېۋىي عىشق
سەكۆي ئەم سېپىدە وەنەوشىنە
چەن پەرە لە نازنازى بەرائەت وجوانى
ئاگىرە و بەختى دارستان !
رەشەبایە و بەختى خونچە !
سەدای حوزنە و
بەختى شىشانەكەدى خوا !
واي لە حوزن
يەكەم خالى
بەدبەختىمان لەودادبوو
فۇومان لە خالى خالىلۇكەكان دەكىد
يەكەم مەلەي دابىرانمان لەودادبوو
بىرە حمانە
ماسىمان بە ئاوهوھ دەبرىزان
ھەنوكەش تو
لەشەمامەيەك بىراونە
ئالۇش و گرى بىستانى خىدەبىنى !
تىكەل بە سېپىدەيەك بە
چۆلەكە بە جووکە درەخت پېڭا لە قىريوھ و
لە قىريوھ !
بە فرىنى
كۆترى دامەچەلىنى تو
بەدووی بالەكانىا
ئاسمان پېڭا
لەگۈلە حاجىلەي فرىن !
بە شىعىرىكى مەحزۇون
چاواتت نمناڭ مەكە تو
كە (زەلە)اي عەددەم لەددەمى
كەزۇڭەي بۇون وەلادەنلى !
زەمانىيەكە هەركۈرى دەرپۇي تاقانەئىن
ھەر عەددەم وەھەر عەددەم و عەددەم

هه رکوی دهروی تاقانه ژن
 هه رخوینه و هه رخوینه و هه رخوین !
 واى خودایه ئەم دهربەنی
 رەشەدۆزەخەی لای تو
 کەی تیر دەبن لە سیخناخ و
 لە کەرویشکەی ئىنسانەكان !
 وەکو سینەم لە دوكەلا
 کەی پردهبى ئەم دۆزەخت !

ئاخەر خودا
 کە نېرگۈزى
 تەھەنی عەتر بەخشىنى نەبى
 جووملەی عاشق

ج گەھەيەك بە بهار و بەسەوزايى دەكەن !
 كە ئاوىك مەوداي تەپايى لى نەگۆزى
 دەشتان

بە ج ئاوىكى كۆپى وە دووئى دەكەون !
 كە پايزان
 باخ پائىتۇيەكى خەنەبى نەدا
 بەسەر شانىا و
 ملىپىچىن لە رەنگى وەرىن
 لەملى گۈلەكان نەكا

هەيھات
 بە ج پايزيكى سەوز و
 بە ج وەرزىكى دۆراوى
 رەنگ خەساران ئاوى دەبەن !

كە ماسىيەك لە راپسکانى قولاپى
 ئاگر لە عىشوهى ئاۋ بەر نەدا ت و
 قەرسىلایەتى ئاۋ نەسووتىنى !

هەيھات
 ج ماسىيەكى دىيەستانە !
 كە تۆش ئەي يار
 لە راپسکانى شىعرى
 هەموو عىشوهى عىشق و
 هەموو رۆزەكانى شاعير نەسووتىنى
 هەيھات ج مىيەكى وشكەل و
 ج مىودىيەكى تال و

ج چراییه‌کی به دووکه‌ل و
سه‌رابی ریچ جه حیمی ج هیچینکی !
که توش ئەی یار له پایزى
رەنگى فرینى گەلاکان نەگرى له نیو بادا
نمى

بە دووچاوى
چلە وشكەلەكان نەدەى
ھەيھات و
وھيل نەوهى
بە كەئىشىكى كۆلانە پايىزىيەك
بە كورانى لاي بەهارت دەناسىتىن !
كە توش بەسەر
(سەر دۆلە) لاي لا تەممەنىكدا
بە پال ساجى قريوهوه
ئاردى عىشق نەپېشىنى
ھەيھات
لە سېيدەي
نان كردنى خۆشەويستى و
ھەيھات
لە جەنگەكانى من و تو !
تو دەزانى چەن سەھەنم
بۇ مانەوهى عىشق
من هەمبىشە
لە لاپى دۆرانى عىشقا
بۇ مانەوهى عىشق
چىنگم پرەدەكەم لە (چەوه) ئاوىيەكانى ژيان
چاوم پرەدەكەم لە ئاشكرا يى شىنابى
قورىگم پرەدەكەم لە گەمەى
كوكوختى لاي سەربانەكان
ئەو بانانەي
بەسەر جەنگى
دواپشىلە برسىيەكانى شارا ھەندەرەوانى
بەسەر يەكەم ساتى
ئاوقابۇنى
دووعاشقى
كۆلانى سوردا درەوانى !

ئەو بانانەی پېن
 لە حىكمەتى
 پاراستى زۆر نهىنى و
 پېن لە پىاسەى زەردەپەر !
 ئەو بانانەي
 نىوه شەوان
 لە ناو عىشقى
 مانگەشەودا شلپەيان دى !
 سېيدانىش لە ناو گەمەى
 كۆترەكەندا گەمەيان دى !
 روولە من كە
 ئەي خانمى پىرۇزە پۆش
 فرسەتى سالى ئاڭر مەدۋىرىتە
 من پىياوېكىم
 لە جنسى لالەنگىيەكان
 هەتا حەز كەى
 خۆش رووتەنە جەستەم !
 قەلەمېيىم لە دەفتەرى
 هەنارە قلىشاوهكان
 كە عىشق هات
 سەرايەك ئاوم لى دەرۇوا !
 به چاوى سەفەرت بۆلى قورس و گران
 تاقانەذن
 ئەي ھاوسەرى خولقاو
 لەھەنارو لە جىريوه و
 لە شەونمى عەتىرىكى فينىك !
 منىش وەك تو
 به پال سېيەرى شىعرەوە
 مەخلىقىكى ناو جوگرافىيائىلىمۇكانم
 به ليمۇي يادەورىيەكان قەسىم بى
 مالەكەم وەك باخ لە جووكە و
 لە جىريوت چاۋ دەگەرى
 مالەكەم وەك
 وەك قەيىاغى قەوزەگرتۈوۈ نىستانى
 لە مەوجاوى تىكەل بۇون و
 لە جەنگى عىشقت دەگەرى !

ئامېزم ودک
 پەتى پەچراوی ملواڭە
 لە مروارى و
 لە ياقۇوتى گۆشتەكانت دا دەگەرپى !
 لېرىھنېت ولهگەلەم داي
 تو ئەي مزرتىرين ئىنسان
 هەنارە ڙن
 ئەي شەبەنگى ھەموو رۆزە خۆشەكانم
 مانگەشەھوی
 شەھوی مزرايى جووت بۇونم
 لېرىھ نىت و لە گەلەم داي هەنارە ڙن
 لېرىھ نىت و لەگەلەم داي سەلاھە ڙن
 ودک چۈن شىرىن ترىن پىيىدەشت
 لە دەشتەكاني لەشى من
 هەنفرىينى مەم و
 پانتايى چائىكى چكۆلەي
 ھىئىندەي شەھوھەكى تارە و
 بەلام دەھىئىندەي دۆنەمەكاني خوا
 پې لە ئاگر و
 پې لە لەزەت !
 لە رامانت رادەمېئىم
 دەبىم بە نىشىتمانى كۆتر و
 درەختىم پې دەبى لە عىشۇھى فەرىن و
 ئاوم پې دەبى لەشەپۆل
 لە رامانت رادەمېئىم
 دەبىم بە تەپايى ھەورامان و
 پېپې دەبىم لە بەرەزاي تائەكانت !
 پېدەبىم لە سامالى تەنكە لىيوي
 كە پېپە لە ھەسارە خاوبۇونەوه و جوانى
 لە رامانت رادەمېئىم
 دەستى ژىر چەنەت شەكرە ڙن
 پېم دەكا
 لە راوى ئەندىشە و خەيال
 پېم دەكا
 لە ئازىذنى
 ياسەمینەكاني سېھى

پرم ددکا
له ردههندیکی شیرین
له ردههندی
وهک هه لله رزینی سه ری
وهک چولله که یه کی ته رو غه مبار
به پال سه ری قه بره وه !
ئوی ئوی
ھەناره ژن
ھەنۈوكە چەن
تەرم بە دەس نەيارى بارانەوە
وهک چلى لە پشت پېرىبۇونى
دارستانىيکى كۆمە وە
گەلای ئەشک بدانە با
چەنە قارسم
بە وەرس بۇونى ئىیوارە !
واى خودايە
ھەنۈوكە من
وهک ئەو عاشقەي
بۇ عەشىقە یە کى بن وەفا
مووسى بە دلىا دەھىتىن
ئەمېستا من
مېننا ۋانكۈخ
گۈئىم لە چىنگى كەنېشىكىك دايە و
بەلام رەنگم لە دلى ھەزار دايە !
دلم لە دلى كەنېشىكىك دايە و
بەلام عىشقم
كلۇوي خوايە و
ھەر دەبارى و
ھەر دەبارى !
لە رۆزىك دايىن
دەشى خودا
ژمارەي تارىكايىيەكان فە تر بن
يان ژمارەي پېتىخاوس و قەرەج وگۇن !
لە رۆزىك دايىن
دەشى خودا
ژمارەي چەھەكانى خوين فەرتىرىن

یان زماره‌ی به ربوونه‌وهی

سیوه‌کانی ئاسوده‌بی !

دهش خودا

چهشم ساغی

تەریقه‌تى قەت قەرەتر بن

یان زماره‌ی

کوئرە بى موسىبەتەکانی بهر مزگەوت !

لە رۆزىك داین دەشى خودا

حىكايەتى ماج و عىشق بە کوي بگا ؟

چەمەگەلای پايىزى خويىن بە کوي بگا ؟

رۆزى

ستار بۇونى ئىنسانەكان بە کوي بگا ؟

گەرچى خودا

من بە خويىنى خورەمەوه و

بە خورەمى خويىشەوه

لە جەنگەكانى پشت ئاڭر وەرز نابىم

لە غەيىبەتى پشت بەھارى

پەروانەكان وەرز نابىم

لە سەفەرى

ئىوارە مەعشقەكانى

شىعر وەرز نابىم

لە تەنۇورى ئەم تەنیابىيە

وەرز نابىم

كە ھەنۈوكە

قرچەم لىق دى

بۇ فرسەخى

لە زەمەنى دايىكى كاسيا

بۇماچى لەودىyo بەھارى ئاڭرەوه !

لىرىدىت و

بەلام

ھەنارەشىن

ئەمیرەتىن ئەمیرەتى عەرشى شىعر

ھەر لەگەلمائى

لەھەركوي بى

دەستەكانىم

پېن لە بۇنى شەمامەت !

گەرۇوم پەر ،
 پەر لە عەترى ھەناسەت !
 لە ھەر كۆي بە
 چاوم پەر لە فەرينى
 شەھىن و بالىندەكانى گىانت !
 سەرينەكەم پەر
 لە نىرگزو لە پەروانەي چېھەكانى !
 لېرەنىت و بەلام
 ئەمېرىھ تەرىن ئەمېرىھ شىعىر
 بە خوينىدىنەوهى فەنجانى
 دەگەمە تو
 تەواشا من چەن بە وردى
 جەنگەكانى مەم دەبىنەم
 سوپای سەتكەن ئاگر دەبىنەم
 بە خوينىدىنەوهى فەنجانى
 دەستم وھ بارىك تەرىن چەلە گىاي يادداورىت دەگا
 چاوم بە دوورتەرىن پەروانەي قەرىبەت دەگا
 ئەۋەتانى
 مانگەشەوى سەرشاشنى
 لە ناو ھەسارەي شەيالەي
 سەر شائىكى
 (أواي) دا وەك رۆز دەبىنەم !
 ئەۋەتانى لە كۆيتانى
 سەتكەن ئىكى چىمەنيدا
 (باز) كەرويىشكى پەممەيى گىانت
 خورە ئاگرى گىانت دەبىنەم !
 لە ھەر كۆي بى
 لە ھەر كۆي بە
 ئىيمە جووتىن !
 لە ھەر كۆي بە
 لە ھەر كۆي بى ،
 ئىيمە جووتىن !
 بەلام ئەي يار
 لەسەر پىشتى ئەسپىن عەيار
 سېپىدە بەفرە و بېرەوە
 ھەموو شەق لەم مالە دا تامەز زۇتن

گوں مانی له ئاو گرتوه و
 گلۇپ مانی له هەلکردن
 پەنجەره له رۆز بىاران
 پەرده له پەنجەكانى تو و
 مېيۇھ له لېيۇي تو !

ھەموو شتى لهم مالەدا چاودىرىتن
 ھەموو شتى لهم مالەدا تامەززۇتن !

يەكەم جارە
 گۆيم له شىعرى ئاو بن بۇ تو !

يەكەم جارە
 سەۋازىي مال
 به چىرۇكى
 له وەنبۇونت ھەلرۇانى !

يەكەم جارە
 سەرينەكەم له ژۇور سەرم بىرى و
 له وەندوشەي تائەكانت ھەلرۇانى !

يەكەم جارە قەلەم بلىنى
 له رۆزى زمان پىشىنى
 نۇوسىنەمەوە
 ھەتا ئىستا

سەرىشەي شىعىتىكى وەهام نەگرتتووه !

سېپىدە بىرە و بىرە وە
 جامى تەنبايم بىرىش ، تاقانە ئىن
 ھىيندە بەسە

بۇوم بە دانى تەتەللاوى
 بەر كۈزى مەرگىيە ئارام !

ھىيندە بەسە
 بۇوم بە سووتۇوی حىكايەت و
 بۇوم بە سووتۇوی قەلەم

گەرچى ئەي يار
 ھەمووان كلۇي سووتۇویەكىن
 بۇ ناو كۆكتىلەكانى خوا

كۆكتىلى لە فەرىنى باڭندە و مەلەي ماسى
 ھەر كۆكتىلى لە تەرازىدىا و
 لە شىنایىي ئىنسان
 ھەلەمان دە و نۇشمان كە خودا

وەک ئەو كچەي دىلى ناو ئاۋىنە يەكە
 رەنگە كانمان ھەلّدە خودا
 وەك ئەو عىشقاى
 لە زەرده پەردا وون دەبى
 ھەلّماندە و وونمان كە خودا !
 وەك پىياوانى دەنگ و دەسەلات ھەلّماندە
 وەك پىياوانى دزە ووللات
 دزە نانى ماناڭنى
 سائى شەھىد
 ھەلّماندە توش
 تەواشاكە
 لەتەك ئەرخەواندا
 پىكىن بە پاڭ
 شەھىد بۇونمانە وەھەلّ دەددەن !
 لە تەك خويننا
 پىكىن بۆ شەرەفى رووداوه كان نوش دەكەن !
 لەتەك جەلاد
 پىكىن بە پاڭ پىكەنинە وە نوش دەكەن !
 پىكىن بە ديار
 پەروانەكانى زانكۆ وەلّ دەددەن
 پىكىن بە ديار ئىنى تازە و
 نەرمۇلە ترىن كەنېشكە وەلّ دەددەن !
 واى خودايى بەختى چ شەرايىكە
 روانىن لە پەنجەركانى سەقەرى يار ؟
 بەختى چ شىعرييکى بە تالىعە
 خزانەناؤ
 ئىوارەسەوزەكانى يار ؟
 بەختى
 سەوزايى چ (زاگرۇس) يېكە
 فوارەي خوين
 لەناو تولى ووشكا ؟
 قافاي بەھار لەدەرمائى پايىزاندا ؟
 لېرەنیت ولهگەلّم داي
 ئەي خانمى پىرۇزەپوش
 بەلام
 لە رامانتى دەتناسىم و

له رامانتا دهتنووسم و
 له رامانتا تو ببینه
 دلمن دهیتنه گلپی
 دارتیله کهی حهوشه و
 دهیتنه دستی لاولاوی
 لیو به لیوی پهنجه رهوده دهند
 له رامانتا
 کچی وولاتی گومهشین
 دهتناسم و نه مناسیبوی
 دهتناسم و
 وک کازیوهی دا په سیبوی !
 ته واشاکه له رامانتا
 له ئاگری دوا سەفەرتا
 چۆن دەسووتیم
 ته واشاکه له رامانتا
 له گوئ ئاوی يادەکانتا
 چۆن دەخنکیم !
 لەگەل بادا له بیرت بم
 کە من گەلايەکی قەرسىلى تۆم !
 لە تەک فەرینى ھەورييڭدا
 له بیرت بم
 کە من
 تۈركىم
 لە ھەورە رووخۇشەكانت !
 لە تەک گۇرانىيەکى نوئى دا
 لە بیرت بم
 کە من
 ھازەر قەلە مېيىكم لە گۇرانى !
 له بیرت بم
 دلدارىيکى دەستە پاچەت لىنى بىينم
 لە عىتابى باىنده کانى ئىسماعىل خۆت وەلانى
 لە عىتابى ھەسارە و ماسى ئىسماعىل خۆت وەلانى
 عاشقەم بە
 وە کە چۆن من عاشقەنم
 سېيەرم بە
 وەک چۆن من سېيەرتانم

هه تا ئاوي ئىيۇم ھەبى
ماسى شىعىرم ھەنارەتن
جەوت دەرىيا ئەولاتر دەچى و
قىسى شىعىرم ھەنارە ئىن
جەوت ئاسمان ئەولاتر دەفرى !

بەهارى 2005/ئەلمانىيى